

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000884

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-02-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іванов Микола Євгенович

2. Ivanov Mykola Ye.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 073

Назва наукової спеціальності: Менеджмент

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 07 Управління та адміністрування

Дата захисту: 20-02-2024

Спеціальність за освітою: Магістр (Інженерія програмного забезпечення)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.251.01

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05481984

Місцезнаходження: провулок Інженерний, буд. 1-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05481984

Місцезнаходження: провулок Інженерний, буд. 1-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.54.51

Тема дисертації:

1. Організаційно-економічне забезпечення системи управління проектними ризиками в ІТ-компаніях
2. Organizational and economic support of the project risk management system in IT companies

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена розробці теоретичних аспектів та удосконаленню методичних підходів і практичних рекомендацій щодо формування організаційно-економічного забезпечення системи управління проектними ризиками в ІТ-компаніях. На підґрунті теоретичного узагальнення напрацювань вітчизняних та закордонних фахівців з питань управління ризиками в роботі визначено сутність та зміст цього поняття, виокремлено види ризиків, що виникають у сфері підприємницької діяльності та дано визначення їх ознакам. Доведено, що ризик притаманний усім сферам життя та діяльності людства, при цьому випадковість настання ризикової події не дає можливість заздалегідь точно визначити просторові та часові координати його виникнення. Саме від розуміння особливостей ризику залежить отримання прибутку суб'єктом господарювання. Вивчено різні трактування дефініції «ризик», встановлено, що ризик може бути пов'язаний з кількісною оцінкою негативних або позитивних наслідків, пов'язаний з невизначеністю або її наслідками.

Ризик може розглядатися як відхилення фактичного результату від запланованого або прогнозованого. Ризик може являти собою можливість або ймовірність настання події. Тобто, ризик є об'єктивно-суб'єктивною категорією. Виконано порівняльний аналіз зарубіжних стандартів ризик-менеджменту. У ході дослідження запропоновано концептуальний підхід до формування системи управління проектними ризиками, що передбачає синхронізацію всіх складових системи (елементів і процесів), яка містить мету, суб'єкти, об'єкти, засоби управлінського впливу, три основні функціональні підсистеми забезпечення (організаційну, економічну та поведінкову) та включає як обов'язкові етапи діагностики та моніторингу. Запропонований концептуальний підхід, на відміну від існуючих, включає етапи управління проектними ризиками, які дозволяють розвивати ефективні системи управління ризиками, вдосконалювати внутрішні процеси та стимулювати розвиток позитивної корпоративної культури. У межах запропонованого підходу побудовано алгоритм здійснення діагностики системи управління проектними ризиками в ІТ-компаніях, послідовність етапів якого забезпечує виконання специфічних для ІТ-компаній завдань. Запропоновано організаційний підхід до формування команди проекту, що базується на використанні сукупності методичних підходів (Scrum, Lean та Kanban), які, на відміну від існуючих, містять набір інструментів гнучкого управління проектами, що дозволяє командам структурувати роботу та управляти нею на основі цінностей, практик та принципів. Означений підхід дозволив виокремити фактори, які впливають на ефективність діяльності проектної команди в сфері ІТ та визначити основні проблеми, що виникають у процесі реалізації проекту в ІТ-секторі. Доведено важливість відповідності компетентності «роботи в команді» та «вміння управляти командою», оскільки невідповідність одній з компетенцій призводить до незлагодженої командної роботи, тим самим негативно впливаючи на результат реалізації проекту. Запропоновано науково-методичний підхід до оцінки проектних ризиків ІТ-компаній, що базується на використанні комбінованого методу (передбачає поєднання експертного та статистичного методів), і містить п'ять послідовних взаємопов'язаних етапів: підготовка та проведення експертного опитування; обробка експертних оцінок; розрахунок імовірнісних характеристик проектних ризиків; якісна оцінка проектних ризиків; висновки та вибір проекту. Запропонований підхід дозволяє здійснити кількісну та якісну оцінку проектних ризиків, їх пріоритезацію, на цій основі ранжування проектів та прийняття обґрунтованого рішення щодо вибору оптимального варіанту проекту за критерієм ризику. На відміну від існуючих, запропонований підхід передбачає використання експертами трьох обов'язкових блоків ризиків (організаційний, економічний, поведінковий), компонентний склад яких дозволяє охопити сукупність ризиків (зовнішніх, внутрішніх, макро- та макрорівня, загальних та специфічних), що впливають на різні аспекти діяльності ІТ-компаній. Практичне використання запропонованого підходу забезпечить отримання комплексної інформації, необхідної для розробки відповідних заходів у процесі управління проектними ризиками, що сприяє підвищенню ефективності прийняття управлінських рішень в ІТ-компанії.

2. The dissertation work is devoted to the development of theoretical aspects and improvement of methodological approaches and practical recommendations for the formation of organizational and economic support of the project risk management system in IT companies. On the basis of the theoretical generalization of the work of domestic and foreign experts on risk management, the essence and content of this concept is defined in the work, the types of risks arising in the field of business activity are distinguished and their characteristics are defined. It has been proven that risk is inherent in all spheres of human life and activity, while the randomness of the occurrence of a risk event does not make it possible to accurately determine the spatial and temporal coordinates of its occurrence in advance. It is from the understanding of the specifics of the risk that the profit of the business entity depends. Different interpretations of the definition of "risk" were studied, it was established that risk can be associated with the quantitative assessment of negative or positive consequences, associated with uncertainty or its consequences. Risk can be considered as a deviation of the actual result from the planned or predicted. Risk can be the possibility or probability of an event. That is, risk is an objective-subjective category. A comparative analysis of foreign risk management standards was performed. In the course of the study, a conceptual approach to the formation of a project risk management system was proposed, which involves the synchronization of all components of the system (elements and processes), which includes the goal, subjects, objects, means of

managerial influence, three main functional subsystems of support (organizational, economic and behavioral) and includes as mandatory stages of diagnosis and monitoring. The proposed conceptual approach, unlike the existing ones, includes stages of project risk management, which allow developing effective risk management systems, improving internal processes and stimulating the development of a positive corporate culture. Within the framework of the proposed approach, an algorithm for diagnosing the project risk management system in IT companies is built, the sequence of stages of which ensures the performance of tasks specific to IT companies. An organizational approach to the formation of a project team is proposed, based on the use of a set of methodological approaches (Scrum, Lean and Kanban), which, unlike the existing ones, contain a set of flexible project management tools, which allows teams to structure work and manage it based on values, practices and principles. The defined approach made it possible to single out the factors that affect the effectiveness of the project team in the field of IT and to identify the main problems that arise in the process of project implementation in the IT sector. The importance of matching the competence of "teamwork" and "the ability to manage a team" has been proven, since the mismatch of one of the competencies leads to uncoordinated teamwork, thereby negatively affecting the result of project implementation. A scientific-methodical approach to the assessment of project risks of IT companies is proposed, which is based on the use of a combined method (which involves a combination of expert and statistical methods), and contains five successive interrelated stages: preparation and conducting of an expert survey; processing of expert assessments; calculation of probabilistic characteristics of project risks; qualitative assessment of project risks; conclusions and project selection. The proposed approach makes it possible to carry out a quantitative and qualitative assessment of project risks, their prioritization, on this basis, the ranking of projects and the adoption of a reasoned decision regarding the choice of the optimal project option according to the risk criterion. In contrast to the existing ones, the proposed approach involves the use by experts of three mandatory blocks of risks (organizational, economic, behavioural), the component composition of which allows covering the totality of risks (external, internal, macro- and macro-level, general and specific) affecting various aspects of IT companies. The practical use of the proposed approach will provide comprehensive information necessary for the development of appropriate measures in the process of project risk management, which contributes to increasing the efficiency of management decision-making in an IT company.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Khaustova V., Ivanov M. Mathematical Modeling of Risk Management Processes in IT Companies. Problems of Modern Transformations. Series: Economics and Management. 2023. №9. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-9-04-16>
- Marhasova V., Maliar S., Ivanov M., Garafonova O., Kozyrieva O. IT team building process management based on a competency approach. Cybersecurity Providing in Information and Telecommunication Systems, CEUR Workshop Proceedings. 2022. Vol. 3188. P. 76–87. URL: <https://ceur-ws.org/Vol-3188/paper8.pdf> (Scopus)
- Козирева О. В., Іванов М. Є. Теоретичні аспекти управління проектними ризиками в ІТ-компаніях. Бізнес Інформ. 2019. № 12. С. 420-425. URL: <https://www.business-inform.net/search/?qu=%D0%9A%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%80%D1%94%D0%B2%D0%B0&x=7&y=3>

- Хаустова В. Є., Козирева О. В., Іванов М. Є. Удосконалення системи управління проектними ризиками в ІТ-компаніях України. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка». 2021. № 20 (48). С. 53–58. DOI: 10.25264/2311-5149-2021-20(48)-53-58
- Іванов М. Є. Світовий досвід управління ІТ-компаніями. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка». 2022. № 26(54). С. 18–23. DOI: 10.25264/2311-5149-2022-26(54)-18-23.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва; поліпшення стану навколишнього середовища; підвищення автоматизації виробничих процесів

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0017U006324 0121U110481 0121U113503

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хаустова Вікторія Євгенівна
2. Viktoriia Khaustova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5895-9287

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05481984

Місцезнаходження: провулок Інженерний, буд. 1-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прохорова Вікторія Володимирівна
2. Viktoriia Prokhorova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2552-2131

Додаткова інформація:**Повне найменування юридичної особи:** Українська інженерно-педагогічна академія**Код за ЄДРПОУ:** 02071228**Місцезнаходження:** вул. Університетська, буд. 16, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Коваль Віктор Васильович

2. Viktor Koval

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-2562-4373**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Ізмаїльський державний гуманітарний університет**Код за ЄДРПОУ:** 02125467**Місцезнаходження:** вул. Репіна, буд. 12, Ізмаїл, Ізмаїльський р-н., 68600, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Решетняк Олена Іванівна

2. Olena Reshetnyak

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-1183-302X**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України**Код за ЄДРПОУ:** 05481984**Місцезнаходження:** провулок Інженерний, буд. 1-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія наук України**Ідентифікатор ROR:**

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Трушкіна Наталія Валеріївна
2. Nataliia Trushkina

Кваліфікація: к. е. н., с.д., 08.00.04, 051**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-6741-7738**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України**Код за ЄДРПОУ:** 05481984**Місцезнаходження:** провулок Інженерний, буд. 1-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія наук України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Губарева Ірина Олегівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Губарева Ірина Олегівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Трушкіна Наталія Валеріївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна